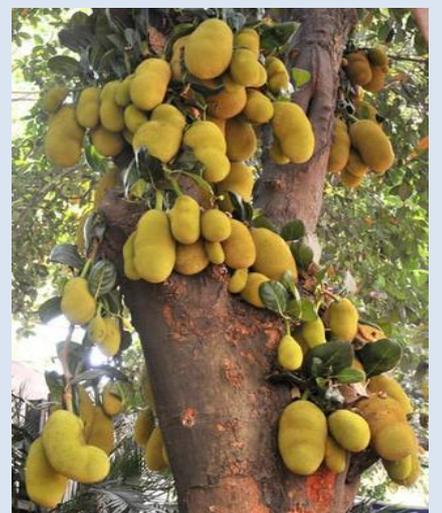
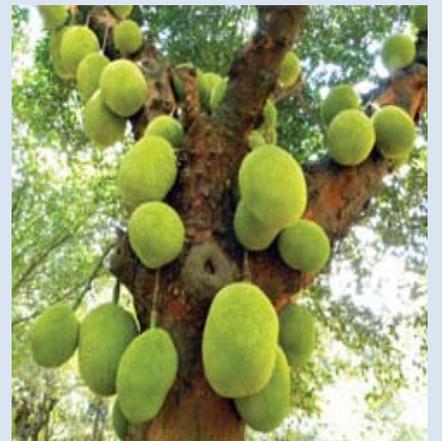

အစိမ်းရောင်လမ်း စာအုပ်စင်

ပိန္နဲ စိုက်ပျိုးနည်း

Agriculture Cluster - Myanmar

myanmar.humanitarianinfo.org မှ
ကူးယူဖော်ပြသည်။

နည်းပညာအနှစ်ချုပ် (အမှတ်စဉ်-၃၇)

ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံ - သစ်သီးဝလံများ နည်းပညာစာစဉ်

ပိန္နဲ

ဖော်ပြချက်။ အပင်ထောင်မတ်၊ အမြစ်စိမ်း၊ အသင့်အတင့်အရွယ်ကြီး၊ ၃၀ ပေ မှ ၄၀ ပေ (၉-၁၂ မီတာ)။ အစိမ်းရင့်ရောင်အရွက်များရှိ ရွက်လွဲထွက်၊ အရောင်တောက်ပြောင်၊ တချို့သားရေကဲ့သို့ဖြစ်၊ အရွယ်အသင့်အတင့်ကြီး၊ ဘဲဥပုံအရွက်၊ သစ်သားပေါ်မှထွက်၊ အညွန့်နုများတွင် အပိုက်ထင်ရှားရှိ။ အရွက်အစိတ်အပိုင်းအားလုံးတွင် အဖြူရောင်အစေးထွက်ရှိသည်။

ပန်းပွင့်တို့သည် တုတ်ခိုင်သော ညှာတံရှိပြီး၊ အကိုင်းကြီးများနှင့် ပင်စည်မှထွက်ပေါ်သည်။ ပင်ထီးလိင်စုံပင်ဖြစ်သည်။ (ဥပမာ-အဖိုပွင့်၊ အမပွင့်များသည် တစ်ပင်တည်းတွင်ရှိသည်။) အဖိုပွင့်များသည် သေးငယ်ပြီးသေးသိမ်းသော ပွင့်ညှာရှိသည်။ အမပွင့်များသည် အဖိုပွင့်များထက်ကြီးပြီး တုတ်ခိုင်သော ပွင့်ညှာတံရှိသည်။

ပိန္နဲသီးသည် အပွင့်များ စုပေါင်းပါဝင်နေသော ပွင့်ပေါင်းသီးဖြစ်သည်။ အသီးမှာ အရွယ် အလတ်စားမှ အရွယ်ကြီးထိရှိပြီး ၄.၅ မှ ၂၇ ကီလိုဂရမ်ထိ လေးသည်။

အနည်းငယ်သော စိုက်ပျိုး သည့် မျိုးများသည် အသီးငယ်ပြီး ၁.၄ မှ ၄.၅ ကီလိုဂရမ်ထိသာ အလေးချိန်ရှိသည်။ အသီးခွံမှာ အလွန်ကြမ်းပြီး အသားထူသည်။ အသီးခွံအရောင်သည် မရင့်မှည့်မီ အစိမ်းရောင်ရှိပြီး ရင့်မှည့်လာ သည့်အခါ အစိမ်းရောင်၊ စိမ်းဝါရောင်မှ ညိုဝါရောင် ဖြစ်လာသည်။ အသီး၏ အတွင်းတွင် စားရ သော ချိုသော၊ အနံ့မွှေးသော၊ ကြွပ်သော၊ နူးညံ့သော အသားများသည်

အစေ့ပတ်လည်တွင် ပါဝင် သည်။ အစေ့နှင့် စားရသော အသားကြားတွင် မစားရသော အမျှင်ရှိသည်။ အသားအရောင်သည် ပယင်းရောင်မှ အဝါရောင်၊ အဝါရင့် သို့မဟုတ် လိမ္မော်ရောင်ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိသည်။ အစေ့များသည် ၂ - ၃ စင်တီမီတာရှည်ပြီး ဘဲဥပုံရှိသည်။ အသီးတစ်လုံးတွင် အစေ့ ၃၀ မှ ၅၀၀ ထိ ရှိသည်။ ပွင့်သည်မှ အသီးရင့်မှည့်သည်အထိ ၁၅၀ ရက်မှ ၁၈၀ ရက်ထိ ရှည်ကြသည်။

ရာသီဥတု

ပူအိုက်စိုစွတ်သော အပူပိုင်းဒေသ ရာသီဥတုတွင် ကောင်းစွာ ဖြစ် ထွန်းသည်။ ပူနွေးသော ဒေသများတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် ကြီးထွား သီး ပွင့်သည်။

ခြောက်သွေ့ဒဏ် ခံနိုင်မှု

ပိန္နဲပင်များသည် အသင့်အတင့် ခြောက်သွေ့မှုကို ခံနိုင်သည်။ မည်သို့ဆိုစေ ပုံမှန်သီးပွင့်ကြီးထွားမှုအတွက် ခြောက်သွေ့ကာလတွင် ရေလောင်းပေးသင့်သည်။

ရေလွှမ်းဒဏ်ခံနိုင်မှု

ပိန္နဲပင်များသည် အမြဲတမ်း စိုစွတ်နေသော သို့မဟုတ် ရေအမြဲလွှမ်း နေသော အခြေအနေကို ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ အပင်သည် စိုစွတ်နေ သော မြေတွင် ၂ ရက်မှ ၃ ရက်ကြာလျှင် အပင်ကျလာပြီး သေသွား နိုင်သည်။

လေတိုက်ခတ်ဒဏ်ခံနိုင်မှု

ပိန္နဲပင်သည် အသင့်အတင့် လေတိုက်မှုဒဏ်ကို ခံနိုင်ပါသည်။ ဟာရီ ကိန်းမုန်တိုင်းဒဏ် ခံရမှုရှိလျှင်ပင် အကိုင်းအခက်အချို့သာ ပျက်စီး ပြီး ပြန်လည်ရှင်သန်မှု ရှိပါသည်။

ဆားငံဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း

ပိန္နဲပင်သည် ဆားပေါက်မြေ သို့မဟုတ် ဆားငံရေကို ခံနိုင်ရည်ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အချက်အလက် ကန့်သတ်ချက်ဖြင့်သာ သိရပါသည်။ ဆားငံပေါက် အခြေအနေများ ခံနိုင်သည်၊ မခံနိုင်သည်များ ဖြစ်နိုင် ပါသည်။

မျိုးပွားခြင်း

ပိန္နဲပင်သည် အစေ့မှသော်လည်းကောင်း၊ ကိုင်းကူးမျိုးပွား၍သော်လည်းကောင်း၊ ကိုင်းဖြတ် များဖြင့်လည်းကောင်း မျိုးပွားနိုင်ပါသည်။ အချို့ဒေသများတွင် အစေ့မှပင် စိုက်ပျိုးလျက် ရှိကြပါ သည်။ အခြားအသီးများနှင့်စာလျှင် ပိန္နဲကို အစေ့မှ စိုက်ပျိုးခြင်းသည် ပိုမိုဖြစ်ထွန်းပြီး ၃ နှစ်မှ ၄ နှစ် တွင် အသီးထွက် ရရှိနိုင်ပါသည်။ အစေ့များကို အသီးအရွယ် အသင့်အတင့်ရှိသော၊ အသားအရည် အသွေး အထူးကောင်းမွန်သော၊ အင်းဆက်၊ ရောဂါနှင့် နီမတုတ်ဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိသော စသည့် လက္ခဏာကောင်းများရှိပြီး ပုံမှန်မြင့်မားသော သီးထွက်ရရှိသည့် အပင်များမှ စုဆောင်းသင့်ပါသည်။ အစေ့များသည် သက်တမ်းတိုပြီး ရက် (၃၀)ထိသာ သိုလှောင်နိုင်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးထားသော မျိုးများကို ကိုင်းဆက်မျိုးပွားနိုင်လျှင် ပိုမိုသင့်တော်ပါသည်။

အောက်ခံပင်များအတွက် ကြီးထွားမှုကောင်းပြီး အဝါ သို့မဟုတ် အစိမ်းရောင်ရှိ ကျန်းမာ သော ပျိုးပင်များကို ရွေးချယ်ရပါသည်။

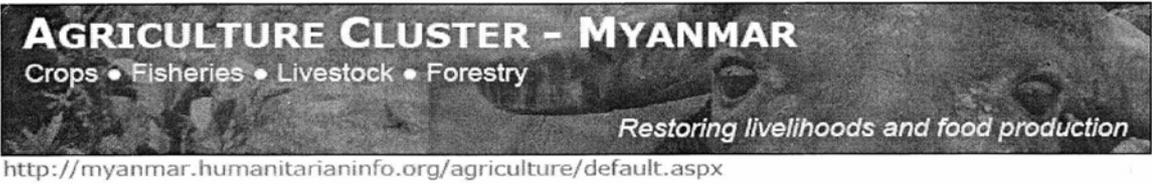
ဘေးဘက် အသားလွှာ ပါးကပ်ဆက်သော ကိုင်းဆက်နည်းသည် အသုံးများသောနည်း ဖြစ်ပါ သည်။ ကျန်းမာသန်စွမ်းသော အပင်မှ အဖူး သို့မဟုတ် အဖူးကိုင်းကို ရွေးပါ။ အညွန့်ထိပ်မှ ၁၀-၁၅ စင်တီမီတာ အရှည် အဖူးကို လှီးဖြတ်ပါ။ အရွက်များကို ဖယ်ပစ်ပါ။ အဖူးသည် ဖောင်းနေသော အဖူးဖြစ်ရန် လိုပါသည်။ အပင်ထိပ်ဖျားများကို ဖယ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် အဖူးများကို အချိန်စော၍ ပြင်ဆင် ရပါသည်။ ထို့နောက် သီတင်းတစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်ကြာပြီးနောက် အဖူးများ ဖောင်းကြွလာသည့်အခါ တွင် အဖူးကိုင်းများ စုဆောင်းခြင်း ပြုရပါသည်။ အောက်ခံပင်သည် အချင်း ခဲတံလုံးခန့်ရှိသည့်အခါ တွင် အဖူး သို့မဟုတ် အကိုင်း ဆက်ပေးပါသည်။ ဘေးကပ်မျိုးကိုင်းဆက်ရာတွင် အဖူး၏ ထိပ်ဖျား ပိုင်းကို ဖုံးအုပ်မှု မရှိစေရအောင် ချန်ထားပေးရပါသည်။ ကိုင်းဆက်မျိုးပင်များကို တစ်ပိုင်းတစ်စ အရိပ်ကျဲ ပြုလုပ်ထားသော ရေမုံလေးများရသည့်နေရာ သို့မဟုတ် ပလတ်စတစ်အိတ် ဖုံးအုပ်၍ အရိပ်ထဲတွင်ဖြစ်စေ ထားပေးပါ။

သီးထွက်ရရှိမှု (အသီးအထွက်နှုန်း)

ပိန္နဲသည် လေနှင့် အင်းဆက်တို့ဖြင့် ဝတ်မှုကူးပါသည်။ သီးထွက် ကျေနပ်ဖွယ်ရရှိရန် ပင်ခြား ဝတ်မှုကူးခြင်း ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် တစ်မျိုးထက် ပိုမိုစိုက်ခြင်းဖြင့် အကျိုးပိုမို ရရှိ ပါသည်။ အရွယ်ရောက်ပြီးသော ပိန္နဲပင်သည် စိုက်ပျိုးသည့်မျိုး၊ ရာသီဥတုနှင့် စိုက်စနစ်တို့ပေါ် မူတည်၍ တစ်ပင်မှ ၁၈ မှ ၁၁၄ ကီလိုဂရမ်ထိ သီးထွက်ရရှိနိုင်ပါသည်။ တစ်ပင်မှ ပျမ်းမျှ ၆၈ ကီလို ဂရမ် ထွက်ရှိလျှင် ထုတ်လုပ်မှု ကောင်းပါသည်။

အပင်အကွာအဝေး

ရာသီအလိုက် ကိုင်းဖြတ်မှုမရှိသည့် အသက်ကြီးပင်များသည် အပင်ကြီးများ ဖြစ်လာပါသည်။ ကိုင်းဖြတ်ခြင်းကို အနည်းငယ် သို့မဟုတ် လုံးဝ မလုပ်ရန် အစီအစဉ်ဖြင့် အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း

စိုက်သော ပိန္နဲပင်များကို အခြားအပင်များ၊ အဆောက်အဦများနှင့် ၇. ၅ မှ ၉ မီတာခွာ၍ စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ် ကိုင်းဖြတ်ပြုပြင်ပေးသော ပိန္နဲပင်များဖြစ်လျှင် အခြားအပင်များ၊ အဆောက်အဦများနှင့် ၆. ၅ မီတာမှ ၇. ၅ မီတာခွာ၍ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ အခြားအပင်များ၊ အဆောက်အဦများနှင့် နီးနီးစိုက်သော အပင်များသည် ပုံမှန်မကြီးထွားနိုင်ပါ။ သို့မဟုတ် အရိပ်ကျမှု ကြောင့် သီးထွက်များများ မရနိုင်ပါ။

မြေအမျိုးအစား

ရေသွင်းရေထုတ် ကောင်းမွန်သော မြေများတွင် ကောင်းစွာ ပေါက်ရောက်ပါသည်။

ပိန္နဲပင်စိုက်ပျိုးခြင်း

စိုက်ပင်အသစ်အတွက် ရေလောင်းရန် အခြေအနေပေးသော မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရန် အကောင်းဆုံးအချိန်သည် မိုးဦးကာလ ဖြစ်ပါသည်။ စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးပါက ပိန္နဲပင်သည် အောင်မြင်သန်မာပြီး သီးထွက်ကောင်းကို ရရှိပါသည်။ ပထမ အဆင့်အနေဖြင့် ကျန်းမာသန်စွမ်းသော ပျိုးပင်ကို ရွေးချယ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမြစ်အဖွဲ့အစည်းသည် ခွေခေါက်လုံးထွေးနေခြင်း ဖြစ်လျှင် စစ်ဆေးပါ။ ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ ပျိုးအိတ်၏ နေရာအားလုံးတွင် အမြစ်များဖြင့် ပြည့်နေပြီး ရေသောက်မြစ်သည် ပျိုးအိတ်၏ အစွန်းဘက်တစ်လျှောက် ပတ်လည်တွင် ရှိနေရ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အမြစ်လုံးထွေးနေသော အမြစ်သည် မြေကြီးအတွင်း တစ်ကြိမ်စိုက်ပါက ကောင်းမွန်စွာ မကြီးထွားနိုင်ပါ။ အင်းဆက်ဖျက်ပိုးများနှင့် ရောဂါများအတွက် အပင်ကို စစ်ဆေးပါ။ အနာဒဏ်ရာများနှင့် စည်းနှောင်ထားမှုများ ပင်စည်တွင် စစ်ဆေးပါ။ ကျန်းမာသော အပင်ကို ရွေးပါ။ စိုက်မည့်နေရာ ပြင်ဆင်ရာတွင် ရေမှန်မှန်လောင်းပေးထားပါ။

နေရာရွေးချယ်ခြင်း

ယေဘုယျအားဖြင့် ကြီးထွားမှုနှင့် သီးထွက်ကောင်းရန်အတွက် နေရောင်ခြည် အပြည့်အဝ ရသော နေရာတွင် စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ အခြားအပင်များ၊ အဆောက်အဦများနှင့် ဝေးသည့်နေရာ ကို ရွေးပါ။ ပိန္နဲပင်သည် ယင်းတို့၏ အရွယ်အစားကို ထိန်းရန် ကိုင်းဖြတ်ပြုပြင်ခြင်း မပြုလုပ်လျှင် အလွန်ကြီးသော အပင်ကြီးများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို သတိထားရပါမည်။ မိုးပုံမှန်ရွာပြီးနောက် ရေမဝပ်သော၊ ရေမလျှံသော ပူနွေးသည့် နေရာကို ရွေးချယ်ရပါမည်။

စိုက်ပျိုးခြင်း

သစ်သီးပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း နည်းပညာစာစဉ်တွင် ကြည့်ပါ။

ပိန္နဲပင်အား ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

မြေဩဇာ

စိုက်ပျိုးပြီး ရွက်သစ်များ စတင်ထွက်လာချိန်တွင် အပင်တစ်ပင်လျှင် ဇီဝအရင်းအမြစ်များမှ ရသည့် နိုက်တြိုဂျင် ၃၀% နှင့် ၆ - ၆ - ၆ အချိုး သာမန်ဓာတ်ပစ္စည်းများပါသည့် မြေဩဇာ ၁၁၃ ဂရမ်ကို ကျပ်ပတ်ပေးပါ။ ပထမနှစ်တွင် ၆ ပတ်မှ ၈ ပတ်ခြား၍ မြေဩဇာ ထပ်ကျွေးပါ။ အပင်ကြီးလာ သည်နှင့်အမျှ မြေဩဇာကို တိုး၍ကျွေးပါ။ အရွယ်ရောက်အပင်ကြီးများအတွက် အသီးခူးပြီးချိန်နှင့် ကိုင်းဖြတ်ပြုပြင်ပြီးချိန်များတွင် ပန်းပွင့်စမှစ၍ ၂ ကြိမ်၊ ၃ ကြိမ် မြေဩဇာ ကျွေးပေးသင့်ပါသည်။

ရေသွင်းခြင်း (ရေလောင်းပေးခြင်း)

အပင်ငယ်များကို ရေလောင်းပေးခြင်းမှာ စိုက်ပြီးစ အပင်သစ်များနှင့် အပင်ငယ်များကို ဖြစ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ခြောက်သွေ့ရာသီများတွင် အပင်သစ်များနှင့် အပင် ငယ်များကို မဖြစ်မနေ ရေလောင်းပေးရပါသည်။ အရွယ်ရောက် အပင်ကြီးများတွင်မူ ခြောက်သွေ့ ရာသီများနှင့် ပန်းပွင့်စမှ အသီးကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုကာလတစ်လျှောက် ရေလောင်းပေးရပါသည်။

အင်းဆက်ဖျက်ပိုးများ

ပင်စည်နှင့် ကိုင်းများကို သေစေသော သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရစေသော သစ်သားထွင်းပိုး အင်းဆက်များ ရှိပါသည်။ (Elaphidion mucronatum, Nyssodrysin haldemani, Leptostylopiis terraecolor) အမျိုးမျိုးသော Scale အင်းဆက်များနှင့် mealybugs များသည် ပင်စည်နှင့် အသီးများ ကို တိုက်ခိုက်နိုင်ပါသည်။

- Lesser snow scale - (Pinnaspis strachani)
- Coconut scale - (Aspidiotus destructor)
- Mango shield scale - (Protopulvinaria mangiferae)
- Pyriform scale - (Protopulvinaria pyriformis)

လက်ရှိနှိုင်းနင်းမှု ဆောင်ရွက်နည်းများကို ဒေသအဆင့် စိုက်ပျိုးပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရောဂါများ

သာမန်အားဖြင့် ပလော်ရီဒါတောင်ပိုင်းတွင် ပိန္နဲပင်၌ ရောဂါကျမှု အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိပါသည်။ အမပွင့်နှင့် အသီးတို့တွင် Rhizopus သီးပုပ်ရောဂါ (Rhizopus artocarp) နှင့် အသီးအညိုရောင်ချေးဖတ် (Botrytis cinerea) ရောဂါများ တိုက်ခိုက်ခံရနိုင်ပါသည်။ ရေကြီးရေလွှမ်းခံရပါက အပင်များသည် Pythium splendens, Phytophthora sp., Fusarium sp., Rhizoctonia sp. တို့ကြောင့် အမြစ်ပုပ်ရောဂါများ ခံစားရနိုင်ပါသည်။ Gloeosporium sp., Phyllosticta artocarp တို့သည် မှိုများကြောင့် အရွက်များတွင် အစက်အပျောက်များ ဖြစ်စေပါသည်။

လက်ရှိ နှိမ်နင်းဆောင်ရွက်နည်းများကို ဒေသအဆင့် စိုက်ပျိုးပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပေါင်းပင်ပန်းခြင်း

ပေါင်းပင်များသည် အစာနှင့်ရေကို ယှဉ်ပြိုင်စားသုံးပြီး အပင်ဖြစ်ထွန်းမှုကို နှေးစေပါသည်။ စိုက်ပျိုးပြီးနောက် ပင်စည်မှ အဝေးထိ မြက်များ ရှင်းပေးပါ။

ပင်ခြေဖုံးအုပ်ပေးခြင်း

ပင်ခြေဖုံးအုပ်ထားသော ပိန္နဲပင်များသည် မြေတွင်းအစိုဓာတ်ကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပင်စည်တစ်ဝိုက် ပေါင်းပင်နည်းပါးစေခြင်း၊ မြေဆီလွှာ အပေါ်ယံပိုင်းကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေခြင်းတို့ကို ကူညီပေးပါသည်။ ကောက်ရိုး၊ သစ်ခေါက်၊ သစ်အပိုင်းအစများ သို့မဟုတ် အလားတူ ဖုံးအုပ်ပစ္စည်းများဖြင့် ၅ - ၁၅ စင်တီမီတာ အလွှာထူဖြင့် ဖုံးအုပ်ပေးပါ။ ပင်စည်မှ ၂၀ - ၃၀ စင်တီမီတာအကွာတွင် အစဉ်ပြုလုပ်ပါ။

ကိုင်းဖြတ်ခြင်း

အပင်ငယ်များ

အပင်ငယ်များတွင် ပထမနှစ်၌ ကိုင်းဖြတ်ရန် မလိုပါ။ ခေါင်ညွန့်ကို ဘေးတက်ဖူးများ ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး အပင်စည်လာစေရန် မိုးဦးနှင့် နွေရာသီအတွင်း တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ် ကိုင်းဖြတ်မှု ပြုလုပ်ပါ။ ကိုင်းဖြတ်မှု မလုပ်ပေးသော အပင်သည် အစဉ်သဖြင့် အထက်သို့ လှ၍ ဖွံ့ဖြိုးပါသည်။ ဒုတိယရာသီတွင် အထက်သို့ ကြီးထွားမှု နှေးစေရန်နှင့် ဘေးသို့ ပြန့်ကားလာစေရန် ပထမဘေးတက်များကို ကိုင်းဖြတ်ပေးသင့်ပါသည်။ ကြီးရင့်လာသည့်အခါ အပေါ်သို့ ထောင်မတ်ပြီး ကြီးထွားသော အညွန့်များကို ဖယ်ရှားပစ်ရန်နှင့် အသီးခူးပြီး အတွင်းကိုင်းများ ရှင်းပေးရပါသည်။

အပင်ကြီးများ

အပေါ်သို့ ထောင်မတ်ကိုင်းများ ဖယ်ရှားပေးခြင်းဖြင့် သန်စွမ်းသော အညွန့်သစ်များ ရရှိလာပါသည်။ ထောင်မတ်ကိုင်းများ၊ ချိနဲ့သော ဘေးကိုင်းများ ဖယ်ရှားခြင်းသည် အထက်သို့ ကြီးထွားမှုကို နှေးစေပြီး ဘေးဘက်သို့ အပင်စည်ကားမှုကို ရရှိစေပါသည်။ အသီးခူးပြီးနောက် အပွင့်ထွက်သည့် အညွန့်ဟောင်းများကို ဖယ်ရှားပေးသင့်ပါသည်။

အသီးသီးနေသော အပင်များအတွက် အပင်အတွင်းပိုင်းထိ အလင်းရောင်ရရှိစေရန် အသီးခူးကာလအဆုံး၌ အကိုင်းဟောင်းများကို အချိန်ကာလအလိုက် ဖယ်ရှားပေးပါ။ အချိန်ကာလအလိုက် ကိုင်းဖြတ်ပြုပြင်၍ အပင်အမြင့်ကို ၈ ပေ မှ ၁၄ ပေထိ ထိန်းပေးထားပါ။ အပင်၏ ကျယ်ဝန်းမှု ကန့်သတ်ရန် ကိုင်းဖြတ်နည်းကို ရွေးချယ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

အသီးခွေပေးခြင်း

အပင်ငယ်များတွင် တစ်ပင်ရှိ အသီးအရေအတွက် သို့မဟုတ် အဓိကအကိုင်းကို တစ်ညှာ ထားရှိသင့်ပါသည်။ အသီးများပါက အကိုင်းကို ညွတ်ကျစေခြင်း သို့မဟုတ် သေစေခြင်းနှင့် အပင်ကြီးထွားမှု ရပ်တန့်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အရွယ်ရောက်အပင်တစ်ပင်တွင် အဓိက သီးကိုင်း၌ အသီးအရေအတွက်ကို ကန့်သတ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျန်ရှိသည့် အသီးများ၏ အရည်အသွေးနှင့် အရွယ်အစားကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။

ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ရင့်မှည့်ခြင်းနှင့် သိုလှောင်ခြင်း

ပိန္နဲသီးကို မရင့်မှီတွင် ခူးယူပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက်အဖြစ် စားသုံးနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ရင့်မှည့်ချိန်တွင် ခူးယူပြီး လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် စားသုံးနိုင်ပါသည်။ ရင့်မှည့်ရန်လည်း ခွင့်ပြုထားရပါသည်။ ၁ လမှ ၃ လသားအရွယ် မကြီးရင့်သေးသော အသီးများသည် အစိမ်းရောင်ရှိပြီး ခူးယူ၍ ချက်ပြုတ်စားသုံးနိုင်ပါသည်။

ကြီးရင့်ပြီးသော အသီးတွင် စား၍ရသော အသား ၃၅% မှ ၄၀% ရှိပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အသီးရင့်မှည့်လာသည့်အခါ ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ မလွယ်ပါ။ အထူးပြု စိုက်ပျိုးသော မျိုးတစ်ခုသည် ရင့်မှည့်ရန် တစ်ခုချင်း သို့မဟုတ် အတူတကွ ရည်ညွှန်းအသုံးပြုနိုင်သော အသီး၏ လက္ခဏာများစွာ ရှိပါသည်။ အချို့ စိုက်ပျိုးသည့် မျိုးများတွင် သီးခွံအရောင်သည် အစိမ်းရောင်မှ အစိမ်းဖျော့၊ သို့မဟုတ် အဝါရောင်သို့ ပြောင်းလဲပါသည်။ ရင့်မှည့်နေသော အသီးတွင် အစဉ်အမြဲ အနံ့ပြင်းပါသည်။ သီးခွံရှိ ဆူးချွန် များပြားလာပြီး ကျလာပါသည်။ ရင့်မှည့်သော အသီးများသည် ခေါင်းပွသံ ထွက်သကဲ့သို့ ခေါက်ကြည့်ပါက အသီးစိမ်းများသည် ကျစ်လစ်သောအသံ ရှိပါသည်။

အသီးများကို ညှပ်များ သို့မဟုတ် ကွင်းများဖြင့် ခူးယူပါ။ ခုတ်ဖြတ်ထားသော ပင်စည်မှ အဖြူရောင် စေးကပ်သော အစေးများသည် ယိုစီးထွက်လာပါသည်။ ယင်းအစေးများသည် အဝတ်များကို မြဲမြံစွာ စွန်းထင်းစေပါသည်။ ကိုင်တွယ်မှု လွယ်ကူစေရန် စက္ကူစဖြင့် လှီးဖြတ်ရာနေရာတွင်

ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ပေးပါ။ သို့မဟုတ် ထွက်လာသော အစေးများ မစီးကျမီ ယင်းဘက်တွင် အသီးကို ထားရပါသည်။ အသီးမြေပေါ်သို့ ပြုတ်မကျစေရန်နှင့် ပျက်စီးမှု မဖြစ်စေရန် သတိထား၍ အလေ့အကျင့် ပြုသင့်ပါသည်။ အသီးခူးသူများသည် အသီးကို ကိုင်တွယ်ရန် လက်အိတ်များ ဝတ်ဆင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ဖြတ်ခူးထားသော နေရာမှ အစေးများ ယိုစီးမှု မရပ်မီထိ အသီးကို အရိပ်ထဲတွင် ထားပေးပါ။

အရွယ်ရောက်ပြီး အသီးသည် အပူချိန် ၂၄ - ၂၇ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တွင် ၃ ရက်မှ ၁၀ ရက်ကြာလျှင် ရင့်မှည့်လာပါမည်။ စားသုံးရသည့် အသားကို မစားသုံးမီ အမျှင်များမှ ခွဲထုတ်ယူရပါသည်။ ရိတ်သိမ်းမှုတွင်ကဲ့သို့ပင် အသားများ ထုတ်ယူသည့်အခါ မျက်နှာပြင် လှီးဖြတ်ရာနေရာမှ အစေးများ ယိုစီးထွက်လာနိုင်ပါသည်။ သန့်ရှင်းမှု လွယ်ကူစွာ ပြုလုပ်ရန် လက်များ၊ ဓားသွားများ (လက်ကိုင်မဟုတ်ပါ)နှင့် အလုပ်လုပ်သည့် နေရာမျက်နှာပြင်များကို ဟင်းရွက်ဆီဖြင့် သုတ်လိမ်းပေးထားပါ။ အသီးကို သန့်ရှင်းမှုပြုလုပ်ရန် တစ်ဝက်ပိုင်းပါ။ ထို့နောက် အလယ်အူတိုင်ကို ဖယ်ပါ။ ထို့နောက် အသား၊ အစေ့၊ အမျှင်များ ခွဲထုတ်ခြင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပါ။